

บราซิล...ตลาดใหม่ที่น่าสนใจในทวีปอเมริกาใต้

บราซิลตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของทวีปอเมริกาใต้ เป็นตลาดขนาดใหญ่โดยมีประชากรมากที่สุดใทวีปอเมริกาใต้ อีกทั้งยังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติมากมาย ไม่ว่าจะเป็นน้ำมัน หรือแร่ธาตุต่าง ๆ (เป็นผู้ผลิตแร่ธาตุรายใหญ่อันดับ 5 ของโลก) นอกจากนี้ บราซิลยังมีทำเลที่ตั้งอันเหมาะสมในการเป็นประตูเชื่อมโยงทางการค้าและการลงทุนที่สำคัญระหว่างทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ส่งผลให้บราซิลเป็นตลาดใหม่ที่น่าสนใจของนักลงทุนและผู้ส่งออกจากหลายประเทศทั่วโลก สำหรับภาพรวมของบราซิลสามารถสรุปได้ ดังนี้

ข้อมูลสำคัญ	รายละเอียด
ข้อมูลทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> ที่ตั้ง ติดกับทุกประเทศในทวีปอเมริกาใต้ ยกเว้น ชิลีและเอกวาดอร์ โดยทิศเหนือติดกับเวเนซุเอลา กายอานา ซูรินาเม โคลอมเบีย และเฟรนช์เกียนา ซึ่งเป็นดินแดนของฝรั่งเศส ทิศใต้ติดกับอุรุกวัย อาร์เจนตินา และปารากวัย ทิศตะวันตกติดกับเปรู และโบลิเวีย ทิศตะวันออกติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ทางเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ราบต่ำ และเป็นที่ตั้งของป่าเขตร้อน Amazon สำหรับพื้นที่ทางใต้เป็นเนินและภูเขาที่สูงชัน (เป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยชาวบราซิลส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในแถบนี้) นอกจากนี้ บราซิลยังมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 7,491 กิโลเมตร อีกทั้งยังมีเทือกเขาสูงราว 2,900 เมตร ตั้งอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเลในแถบมหาสมุทรแอตแลนติกอีกด้วย ภูมิอากาศ ส่วนใหญ่มีอากาศร้อนชื้น แต่ทางตอนใต้จะมีอากาศที่เย็นสบายกว่าแถบอื่น ๆ เมืองหลวง กรุงบราซิลเลีย (Brasilia) ภาษาราชการ โปรตุเกส
ประชากร	<ul style="list-style-type: none"> จำนวน กว่า 186 ล้านคน โดยบราซิลเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในทวีปอเมริกาใต้ และมากเป็นอันดับ 5 ของโลก รองจาก จีน อินเดีย สหรัฐฯ และอินโดนีเซีย รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี 4,297.4 ดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนไทย (ประมาณ 2,562.8 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อปี) เกือบเท่าตัว ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ (ประมาณ 73.6%) นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก เชื้อชาติ ผิวขาว (53.7%) ผิวดมระหว่างผิวขาวและผิวดำ หรือ Mulatto (38.5%) ผิวดำ (6.2%) และอื่น ๆ อาทิ ญี่ปุ่น อาหรับ ชาวอินเดียชนพื้นเมือง (1.6%) อัตราการรู้หนังสือ สูงถึง 86.4% ของประชากรทั้งหมด
ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญ	บอไซต์ ทองคำ แร่เหล็ก (เป็นผู้ผลิตเหล็กกล้ารายใหญ่อันดับ 8 ของโลก โดยมีต้นทุนการผลิตต่ำสุดประมาณ 135 ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน) แมงกานีส นิกเกิล ฟอสเฟต ทองคำขาว ดีบุก ยูเรเนียม น้ำมัน ไฟฟ้าพลังน้ำ ไม้
จุดเด่น	เป็นประตูเชื่อมโยงการค้าที่สำคัญ ด้วยศักยภาพด้านทำเลที่ตั้งอันเหมาะสมจากการที่บราซิลอยู่ไม่ไกลจากสหรัฐฯ (สหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับ 1 ของบราซิล โดยมีสัดส่วนสูงกว่า 20% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของบราซิล) โดยระยะทางเดินเรือจากเมือง Recife (อยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของบราซิล และเป็นเมืองใหญ่อันดับ 3 ในแถบนี้) ถึง

	นครนิวยอร์ก (New York City) ในมลรัฐนิวยอร์ก (New York State) ของสหรัฐฯ เพียง 3,690 ไมล์ทะเล นอกจากนี้ บราซิลยังมีพรมแดนติดกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาใต้ถึง 10 ประเทศ ประกอบกับบราซิลเป็นสมาชิกกลุ่ม MERCOSUR [#] ซึ่งเป็นตลาดรวมที่ใหญ่ที่สุดของทวีปอเมริกาใต้ ทำให้บราซิลเป็นฐานในการผลิตเพื่อส่งออกไปยังสหรัฐฯ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าที่สำคัญในภูมิภาคอเมริกาใต้
เกร็ดการค้า	<ul style="list-style-type: none"> • ภาษีศุลกากรนำเข้า (Import Tariff) เรียกเก็บตามมูลค่าสินค้านำเข้า c.i.f. (Cost, Insurance and Freight) โดยทั่วไปเรียกเก็บที่อัตรา 0%-35% และเพื่อสนับสนุนให้มีการผลิตสินค้าภายในประเทศ ดังนั้น สินค้าสำเร็จรูปส่วนใหญ่จึงมีอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าสูงกว่าสินค้ากึ่งสำเร็จรูปและวัตถุดิบ • สินค้าผ่านแดน (Transit Entry) โดยมีประเทศปลายทางสินค้าเป็นประเทศอื่น จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรนำเข้า ทั้งนี้ บราซิลอนุญาตให้ใช้คลังสินค้าของประเทศตามท่าอากาศยานหรือท่าเรือต่าง ๆ ได้ แต่คลังสินค้าที่ทำเรื่องจะมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าท่าอากาศยาน โดยสินค้าที่เน่าเสียง่าย (Perishable Goods) จะเก็บไว้ที่คลังสินค้าได้นาน 3 เดือน แต่สำหรับสินค้าคงทน (Durable Goods) จะเก็บไว้ได้นานถึง 1 ปี หรือ 1 ปี 6 เดือน แล้วแต่กรณี <p>ท่าเรือสำคัญของบราซิลที่ถูกกำหนดให้เป็นจุดผ่านแดนของสินค้าจากต่างประเทศ อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ท่าเรือ Belem สำหรับสินค้าจากเปรูและโบลิเวีย - ท่าเรือ Manaus สำหรับสินค้าจากเอกวาดอร์ - ท่าเรือ Paranagua สำหรับสินค้าจากปารากวัย <ul style="list-style-type: none"> • ฉลากสินค้า สินค้าที่วางจำหน่ายในบราซิลต้องระบุรายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญ อาทิ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต น้ำหนักหรือปริมาณสินค้า ราคา วันหมดอายุ และแหล่งกำเนิดสินค้า ฯลฯ ให้เห็นได้ชัดเจนและอ่านง่าย โดยทั่วไปควรมีคำแปลเป็นภาษาโปรตุเกสกำกับไว้ด้วย เนื่องจากบราซิลเคยเป็นอาณานิคมของโปรตุเกสหนกว่า 300 ปี และใช้ภาษาโปรตุเกสเป็นภาษาราชการ • บราซิลห้ามผลิตและจำหน่ายสินค้า GMOs ดังนั้น จึงไม่อนุญาตให้นำเข้าสินค้าที่เป็น GMOs • บราซิลใช้ระบบเมตริก (Metric System) ในการตวง วัด และชั่งน้ำหนักสินค้า
สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากบราซิล (ปี 2548)	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช (สัดส่วนราว 41% ของมูลค่านำเข้าทั้งหมดจากไทย) รองลงมาคือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ (35%) สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ (6%) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ (3%) ด้ายและเส้นใย (2%) ตามลำดับ

[#] กลุ่ม MERCOSUR จัดตั้งขึ้นในปี 2534 ประกอบด้วยสมาชิกเริ่มก่อตั้ง 4 ประเทศ คือ อาร์เจนตินา บราซิล ปารากวัย และอุรุกวัย เพื่อส่งเสริมการค้าเสรีระหว่างประเทศสมาชิกในกลุ่ม โดยมีเป้าหมายท้ายสุดเพื่อบรรลุการเป็นตลาดรวม (Common Market) ซึ่งเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ด้วยจำนวนประชากรกว่า 220 ล้านคน และมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่คิดเป็นมูลค่ากว่า 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ล่าสุดเมื่อเดือนธันวาคม 2548 เวเนซุเอลาได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของกลุ่ม MERCOSUR โดยคาดว่าจะเข้าเป็นสมาชิกอย่างเป็นทางการในช่วงปลายปี 2549 นี้ นอกจากนี้ ปัจจุบันกลุ่ม MERCOSUR ยังมีสมาชิกสมทบ (Associate Member) อีก 5 ประเทศ คือ โบลิเวีย ชิลี โคลอมเบีย เอกวาดอร์ และเปรู

<p>สินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปบราซิล (ปี 2548)</p>	<p>ยางพารา (สัดส่วนราว 26% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย) รองลงมา คือ รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ (11%) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (7%) ผลิตภัณฑ์ยาง (6%) ด้ายและเส้นใยประดิษฐ์ (5.8%) ตามลำดับ</p>
<p>นโยบายส่งเสริมการลงทุน</p>	<p>รัฐบาลบราซิลมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ผ่อนคลายนโยบายต่าง ๆ ด้านการลงทุน เช่น อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำมัน โครคมินาคัม เหมืองแร่ การผลิตไฟฟ้า และการขนส่งได้บางส่วน (เดิมไม่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน)</i> • <i>ให้สิทธิพิเศษด้านภาษีสำหรับการลงทุนในพื้นที่ซึ่งยังไม่ได้รับการพัฒนา อาทิ พื้นที่แถบตะวันออกเฉียงเหนือ และแถบอเมซอน (Amazon Basin) ซึ่งอยู่ทางเหนือของประเทศ</i> • <i>ออกพระราชบัญญัติ The Public-Private Investment Bill (PPP) เพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนในภาคการเงิน การก่อสร้าง และพัฒนาระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นของประเทศ (อาทิ รถไฟ ถนนทางหลวง และท่าเรือ) โดยมีการรับประกันผลตอบแทนขั้นต่ำจากการลงทุน เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้นักลงทุน</i>
<p>เกร็ดการลงทุน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>การถือครองที่ดิน/อสังหาริมทรัพย์ โดยทั่วไปนักลงทุนต่างชาติสามารถซื้อที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ได้ ยกเว้น ตามบริเวณชายแดน จะต้องขออนุญาตจากทางการบราซิลก่อน เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติได้</i> • <i>ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ อยู่ที่ 300 Real/เดือน ทั้งนี้ รัฐบาลบราซิลมีแผนจะปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำขึ้นอีก 17% เป็นราว 350 Real/เดือน โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปนายจ้างมักจ่ายเงินเดือนให้แก่ลูกจ้างในอัตราที่สูงกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำราว 2-3 เท่า พร้อมทั้งค่าเดินทางและค่าอาหารกลางวันด้วย</i>
<p>ธุรกิจไทยที่มีศักยภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ร้านอาหารไทย อาหารไทยได้รับความนิยมสูงมากในบราซิล และถือเป็นอาหารระดับ High Class ซึ่งมีราคาแพงกว่าอาหารญี่ปุ่น</i> • <i>อุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้า ผู้ประกอบการไทยควรร่วมทุนกับผู้ประกอบการบราซิลที่ไว้ใจได้ ในการนำเข้าชิ้นส่วนจากไทยไปประกอบเป็นสินค้าสำเร็จรูปในบราซิล เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า และเครื่องปรับอากาศ เป็นต้น เพื่อหาช่องทางกระจายและจำหน่ายสินค้าต่อไป เนื่องจากปัจจุบันสินค้าเหล่านี้ไทยต้องเผชิญการแข่งขันค่อนข้างสูงกับสินค้าที่นำเข้าจากหลายประเทศในแถบเอเชีย</i> • <i>การก่อสร้างสาธารณูปโภคที่จำเป็น อาทิ ถนน ทางหลวง และท่าเรือ ฯลฯ เนื่องจาก รัฐบาลบราซิลสนับสนุนการก่อสร้างสาธารณูปโภคที่จำเป็นของประเทศ และเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปประมูลงานก่อสร้างได้</i>
<p>ปัญหาและอุปสรรคสำคัญ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ระยะทางที่ห่างไกล ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการขนส่งสินค้ามาก</i> • <i>บราซิลใช้ภาษาโปรตุเกสเป็นภาษาราชการ และมีการใช้ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน ฯลฯ ในการสื่อสารบ้าง</i> • <i>ตลาดบราซิลมีการแข่งขันสูงมาก โดยเฉพาะสินค้าจากจีน ซึ่งมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ</i>

แผนที่ประเทศบราซิล : ทวีปอเมริกาใต้

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

มีนาคม 2549